

FMI

Standardbetingelser for konsulentytelser

Version 1.3

1. Indledning

Betingelserne regulerer Konsulentens levering til Køber af de i Indkøbsordren og Scope of Work beskrevne Tjenesteydelser.

Konsulentens eventuelle betingelser, krav m.v. er ikke gyldige mellem parterne, medmindre Køber udtrykkeligt har fraveget Betingelserne ved en skriftlig tillægsaftale.

Betingelserne, Indkøbsordren og Scope of Work med eventuelle tillægsaftaler, Erklæring om underretning om behandling af personoplysninger samt Databehandleraftale (hvis relevant), skal ses som et integreret hele.

I tilfælde af uoverensstemmelser mellem de enkelte dokumenter, gælder dokumenterne i følgende rækkefølge:

1. Scope of Work, Erklæring om underretning om behandling af personoplysninger samt Databehandleraftale (hvis relevant)
2. Indkøbsordren
3. Disse Betingelser

2. Definitioner

Ved "*Aftale*" forstås Indkøbsordren, Scope of Work og Betingelserne samt Erklæring om underretning om behandling af personoplysninger som et integreret hele.

Ved "*Betingelser*" forstås disse Betingelser for konsulentytelser.

Ved "*Dag*" forstås en kalenderdag.

Ved "*Databehandleraftale*" forstås den aftale, som skal indgås, hvis Konsulenten ved udførelse af Tjenesteydelserne skal behandle personoplysninger på vegne af Køber.

Ved "*Erklæring om underretning om behandling af personoplysninger*" forstås det underskrevne samtykke til behandling af personoplysninger,

Ved "*Forsinkelse*" forstås Konsulentens manglende udførelse af Tjenesteydelserne på det aftalte tidspunkt, jf. afsnit 4.3, og hvor forsinkelsen ikke skyldes force majeure eller forhold, som Køber er ansvarlig for.

Ved "*Indkøbsordre*" forstås den ordre, som Køber har fremsendt til Konsulenten vedrørende de i Scope of Work anførte Tjenesteydelser.

Ved "*Konsulent*" forstås den konsulent, Indkøbsordren er udstedt til.

Ved "*Køber*" forstås Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI).

Ved "*Mangel*" forstås, at de udførte Tjenesteydelser ikke er i overensstemmelse med Aftalen eller ikke svarer til Købers rimelige forventninger.

Ved "*Nøglemedarbejdere*" forstås de i Scope of Work anførte medarbejdere hos Konsulenten.

Ved "*Pris*" forstås de(n) pris(er) for Tjenesteydelserne, der er anført i Scope of Work. Prisen kan enten være anført som en fast pris, der dækker alle de Tjenesteydelser, der skal udføres i overensstemmelse med Aftalen, eller som enhedspriser (f.eks. timepris(er), kontrolgebyrer osv.).

Ved "*Produkt*" forstås ethvert dokument, der skal udarbejdes af Konsulenten som en del af Tjenesteydelserne, og som er beskrevet i Scope of Work.

Ved "*Scope of Work*" forstås en underskrevet aftale med eventuelle tillægsaftaler mellem Køber og Konsulent, hvori de Tjenesteydelser, der skal udføres af Konsulenten, er beskrevet.

Ved "*Tjenesteydelser*" forstås alle de tjenesteydelser (herunder eventuelle Produkter), som Konsulenten skal levere i overensstemmelse med Aftalen.

3. Konsulentens accept af Aftalen

Konsulenten har ved underskrivelse af Scope of Work accepteret indholdet af Betingelserne.

Betingelserne kan ikke på nogen måde fraviges, medmindre Køber har givet sit udtrykkelige samtykke hertil i form af en skriftlig tillægsaftale til Scope of Work.

Hvis Konsulentens Tjenesteydelser vedrører et offentligt udbud under en afdeling i Forsvarsministeriet, uanset hvilken, er Konsulenten opmærksom på at kunne være afskåret fra at deltage i udbuddet som tilbudsgiver på grund af interessekonflikt. Hvis Konsulenten har til hensigt at deltage i det offentlige udbud, er Konsulenten forpligtet til at informere Køber herom forud for en sådan deltagelse.

4. Konsulentens forpligtelser

4.1 Kvalitet

Tjenesteydelserne skal i indhold og funktion opfylde alle Aftalens krav. I det omfang Scope of Work ikke angiver en standard for Tjenesteydelsernes udførelse, skal Konsulenten udføre Tjenesteydelserne i overensstemmelse med de standarder for bedste praksis, der gælder for den pågældende branche.

Tjenesteydelserne skal endvidere udføres af kvalificeret og uddannet personale.

Tjenesteydelserne skal desuden ved levering være i overensstemmelse med alle relevante øvrige standarder og gældende regler, herunder i relation til miljø og arbejdssikkerhed.

4.2 Tjenesteydelsernes udførelse

Konsulenten skal samarbejde med en positiv, professionel og ansvarlig holdning og gøre, hvad der kræves for at opnå de bedst mulige resultater. Konsulenten skal udvise en sådan fornøden fleksibilitet, som anses for rimelig og sædvanlig for udførelsen af de konkrete Tjenesteydelser.

Konsulenten har en proaktiv pligt til at tage de fornødne initiativer under udførelsen af de konkrete Tjenesteydelser. Køber har til enhver tid ret til at føre tilsyn med og give instrukser om alle forhold vedrørende Konsulentens udførelse af Tjenesteydelserne.

Konsulenten skal dagligt lagre og opbevare passende backup af alle dokumenter udarbejdet af Konsulenten i forbindelse med Aftalen.

4.3 Leveringstidspunkt

Konsulenten skal udføre Tjenesteydelserne på

- 1) tidspunktet eller
- 2) inden for tidsrammen eller
- 3) i overensstemmelse med de(t) interval(ler)/den tidsplan, der er anført i Scope of Work.

Såfremt der ikke er angivet tidspunkt, tidsramme eller interval(ler)/tidsplan i Scope of Work, skal Tjenesteydelserne udføres på den/de af Køber anviste dato(er) efter Aftalens ikrafttræden, under forudsætning af at Konsulenten ydes en rimelig frist.

4.4 Konsulentens underretningspligt

Såfremt Konsulenten under udførelsen af Tjenesteydelserne konstaterer, at Tjenesteydelserne (som defineret i Scope of Work) ikke længere er egnede til formålet, eller at Tjenesteydelserne med fordel kan justeres til en vis grad for at gøre dem egnede til formålet, skal Konsulenten straks underrette Køber derom.

4.5 Garanti

Konsulenten erklærer og garanterer, at alle Tjenesteydelser er uden Mangler og i overensstemmelse med Aftalen, herunder alle gældende branchestandarder og god håndværkskik.

Konsulenten erklærer og garanterer, at der til enhver tid stilles kvalificerede og passende ressourcer til rådighed, således at udførelsen af Tjenesteydelserne ikke forhindres af sædvanligt fravær (ferie, seminarer, sygdom osv.) samt udskiftning af personale.

Konsulenten erklærer og garanterer, at de medarbejdere, der udfører Tjenesteydelser for Køber, til enhver tid er behørigt kvalificerede og ikke er genstand for interessekonflikter.

Konsulenten erklærer og garanterer, at Køber før underskrivelse af Aftalen er blevet informeret om eventuelle cyberangreb, som Konsulenten måtte have været udsat for i løbet af de sidste 2 (to) år.

Konsulenten erklærer og garanterer, at Konsulenten, i tilfælde af at denne udsættes for cyberangreb efter underskrivelse af Aftalen, vil informere Køber derom senest 5 (fem) Dage, fra angrebet sker/Konsulenten får kendskab til angrebet.

4.6 Gældende ret

Ved udførelsen af sine forpligtelser i henhold til Aftalen skal Konsulenten overholde alle de love, der gælder for udførelsen af Konsulentens virksomhed, uanset hvor denne udføres, herunder regler om menneskerettigheder, antikorruption, miljø og persondata.

Det anses for overtrædelse bl.a. hvis Tjenesteydelserne eller arbejde i forbindelse med udførelse af Aftalen ikke opfylder kravene i dette afsnit 4.6, og/eller hvis Konsulenten ikke tager passende skidt til at afhjælpe dette, og/eller Konsulenten ikke rettidigt leverer den krævede dokumentation.

4.6.1 Corporate Social Responsibility (CSR)

Ved udførelse af Aftalen skal Konsulenten respektere principperne om CSR ved overholdelse af principperne i FN's Global Compact Initiative samt bestemmelserne i ILO-konvention nr. 1, 26, 29, 30, 87, 98, 105, 131, 135, 138, 155 og 182. Konsulenten må bl.a. ikke benytte sig af tvangs- og børnearbejde i strid med disse ILO-konventioner.

Videre skal Konsulenten modarbejde korruption i alle dens former og enhver anden utilbørlig påvirkning.

Med hensyn til disse forpligtelser er Konsulenten ansvarlig for handlinger og undladelser fra underleverandører, der medvirker til opfyldelsen af Aftalen, som om deres handlinger og undladelser var Konsulentens egne.

Såfremt Konsulenten får kendskab til overtrædelse af CSR-forpligtelserne, eller hvis der bliver taget retslige skridt mod Konsulenten for sådan overtrædelse forbundet med CSR-forpligtelserne, skal Konsulenten straks, på eget initiativ, underrette Køber.

Køber kan til enhver tid udbede sig relevant dokumentation for opfyldelse af CSR-kravene. Køber vil dog som hovedregel ikke anmode om dokumentation for Konsulentens overholdelse af CSR-kravene ved opfyldelse af Aftalen, medmindre der foreligger en særlig anledning hertil, herunder mistanke baseret på faktiske observationer og/eller indikationer.

Relevant dokumentation skal som minimum omfatte en skriftlig erklæring og dokumentation for produktionsprocesser og/eller metoder, som Leverancen er fremstillet og/eller leveret i henhold til.

Desuden skal Konsulenten fremsende nødvendig dokumentation angående de materialer, som indgår i Leverancen.

Konsulenten skal endvidere anføre, om hans egne handlinger i forbindelse med opfyldelsen af Aftalen, herunder valg af underleverandører eller komponenter, kan have betydning for overholdelse af CSR-forpligtelserne.

Den skriftlige erklæring skal også omfatte specifikke handlinger eller skridt, som Konsulenten har taget for at opfylde CSR-forpligtelserne samt nedbringe risikoen for overtrædelse.

Konsulenten skal fremsende sådan dokumentation inden for 14 (fjorten) Dage. Såfremt der er tale om underleverandører, skal den samme relevante dokumentation fremsendes inden for rimelig tid, dog senest 42 (toogfyrre) Dage. Under særlige omstændigheder kan tidsfristen forlænges af Køber på Konsulentens begrundede, skriftlige og underskrevne anmodning.

På grundlag af den skriftlige erklæring og dokumentation mv., og idet alle relevante forhold tages i betragtning, vil Køber foretage en vurdering af den konkrete hændelse.

4.6.2 ILO-konvention Nr. 94 – Arbejdsklausul

For arbejde, der udføres i Danmark, i forbindelse med Aftalens opfyldelse, skal Konsulenten sikre, at ansatte, også hos eventuelle underleverandører, som medvirker til at opfylde aftalen, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdstager og arbejdsgiver organisationer i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

For arbejde, der udføres udenfor Danmark, i forbindelse med Aftalens opfyldelse, skal Konsulenten sikre, at ansatte, også hos eventuelle underleverandører, som medvirker til at opfylde Aftalen, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som

ikke er mindre gunstige end hvad der i henhold til nationale regler og love, herunder internationale forpligtelser, gælder for arbejde af samme art i det pågældende land.

Konsulenten og eventuelle underleverandører skal sikre, at de ansatte er informeret om bestemmelserne i denne arbejdsklausul.

Køber kan til enhver tid udbede sig relevant dokumentation for overholdelse af løn- og andre arbejdsvilkår for arbejdstagere, som anført i denne arbejdsklausul.

Køber kan således kræve, at Konsulenten efter skriftligt påkrav herom inden for 14 (fjorten) Dage fremsender relevant dokumentation, såsom løn- og timesedler, lønregnskab og ansættelseskontrakter samt øvrige dokumenter, der udgør grundlaget for arbejdsvilkårene og beregning af udbetalinger.

Såfremt der er tale om underleverandører skal den samme relevante dokumentation fremsendes inden for rimelig tid, dog senest 42 (toogfyrre) Dage. Under særlige omstændigheder kan tidsfristen forlænges af Køber på Konsulentens begrundede, skriftlige og underskrevne anmodning.

Såfremt Konsulenten ikke afgiver den krævede dokumentation inden for de fastsatte tidsfrister, er Køber berettiget til at tilbageholde vederlag til Konsulenten, indtil Konsulenten har afgivet den krævede dokumentation.

Konsulenten er under alle omstændigheder forpligtet til at overholde gældende regler og bestemmelser om persondatabeskyttelse (for tiden databeskyttelsesloven og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger). Konsulenten er i den forbindelse berettiget til at fjerne eller anonymisere persondata som defineret i persondataforordningens artikel 4, nr. 1, og artikel 9, så som oplysninger om navn, løn, e-mailadresse, racemæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning og fagforeningsmæssigt tilhørsforhold eller om helbredsforhold eller seksuel orientering fra de pågældende data, i det omfang det stadig er muligt for Køber at vurdere Konsulentens overholdelse af arbejdsklausulen. Såfremt det er nødvendigt at fremsende ikke-anonymiseret dokumentation, for at Køber kan vurdere Konsulentens overholdelse af arbejdsklausulen, skal Konsulenten sikre sig, at det fornødne behandlingsgrundlag, herunder eventuelt samtykke, fra den enkelte ansatte, jf. gældende bestemmelser og regler om beskyttelse af personoplysninger, er indhentet med henblik på afgivelse af dokumentation inden for den overfor angivne tidsfrist.

Overholder Konsulenten ikke arbejdsklausulen, og medfører dette et berettiget krav på yderligere løn fra de

ansatte, er Køber berettiget til at tilbageholde vederlag til Konsulentens svarende til det berettigede krav for at sikre, at arbejdsklausulen og arbejdsvilkårene overholdes.

4.6.3 Persondata

Såfremt Konsulentens udførelse af Tjenesteydelser indebærer behandling af personhenførbare oplysninger, er Konsulenten forpligtet til at sikre overholdelsen af den til enhver tid gældende persondatalovgivning, for tiden Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse), samt lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (Databeskyttelsesloven).

Såfremt Konsulenten giver Køber personoplysninger, skal Konsulenten have underskrevet Erklæring om underretning om behandling af personoplysninger.

Såfremt Konsulentens Tjenesteydelser indebærer behandling af personoplysninger på vegne af Køber, indgår Parterne en Databehandleraftale. Af Databehandleraftalen følger Konsulentens forpligtelser som databehandler. Konsulenten må ikke påbegynde behandling af personoplysninger, forinden Databehandleraftalen er indgået.

4.7 Tjenesteydelser udført på Forsvarets lokation

Ved udførelse af Tjenesteydelser i ejendomme eller faciliteter tilhørende Forsvarsministeriet eller, efter omstændighederne, andre lokationer anvist af Køber, er Konsulenten forpligtet til at efterkomme de instrukser, der udstedes af den ledende person på den pågældende lokation.

Det er Konsulentens ansvar rettidigt at ansøge om enhver tilladelse eller sikkerhedsgodkendelse, som måtte være påkrævet for at opnå adgang til den pågældende lokation.

4.8 Fortrolighed og sikkerhedsklassifikation

Konsulenten skal behandle alle informationer i forbindelse med Aftalen som kommercielt fortrolige og må ikke offentliggøre eller på anden vis viderefremde modtagne informationer til offentligheden eller tredjemænd med undtagelse af informationer, der videregives til underleverandører med henblik på opfyldelse af Aftalen.

Konsulenten skal desuden behandle klassificerede informationer efter de herom gældende regler.

Ved "klassificerede informationer" forstås alle former for klassificerede oplysninger, materiel, dokumentation, dokumenter, materiale, genstande, filer, lydfiler eller andet, uanset om de foreligger i fysisk form eller opbevares på et medie.

Adgang til og behandling af klassificerede informationer skal være underlagt den til enhver tid gældende udgave af Forsvarets Sikkerhedsbestemmelser, Forsvarskommandobestemmelse 358-1, som kan findes på Forsvarets Efterretningstjenestes (FE) webside, www.fedd.dk, samt bestemmelserne i sikkerhedscirkulæret (Cirkulære nr. 10338/2014 om sikkerhedsbeskyttelse af informationer af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt), som er tilgængelig via www.retsinformation.dk.

Hvis arbejdet udføres i et andet land end Danmark, skal Konsulenten og dennes evt. underleverandører overholde NATO's sikkerhedsbestemmelser som implementeret af den nationale sikkerhedsmyndighed i det land, hvor arbejdet udføres.

Hvis Konsulenten har behov for at udlevere klassificerede informationer til sine underleverandører, skal Konsulenten forpligte sine underleverandører til at opfylde bestemmelserne i dette afsnit 4.8.

Konsulenten er forpligtet til at følge alle anvisninger vedrørende sikkerhedsforpligtelser, herunder særligt sådanne der vedrører tilsyn med personale, sikkerhedsprocedurer, materialesikkerhed og faktisk eller formodet sabotage.

Hvis Konsulenten eller dennes evt. underleverandører handler i strid med dette afsnit 4.8, herunder de sikkerhedsbestemmelser, der er henvist til, betragtes det som væsentlig misligholdelse af Aftalen, jf. afsnit 9.1.

Konsulenten kan herudover risikere at pådrage sig et strafferetligt ansvar.

4.9 Forsikring

Konsulentens Tjenesteydelser skal være tilstrækkeligt dækket af en passende forsikring, der tager højde for Konsulentens mulige ansvar i medfør af Aftalen.

Sælger skal på Købers anmodning dokumentere, at kravet om forsikringer er opfyldt.

4.10 Konsulentens organisation og Nøglemedarbejdere

Konsulenten skal opretholde den organisation, den heri forankrede viden og de øvrige faciliteter og ressourcer, herunder kvalificerede Nøglemedarbejdere, der er påkrævet for at opfylde sine forpligtelser i henhold til Aftalen.

Konsulenten skal til enhver tid sikre, at der stilles kvalificeret personale til rådighed til udførelse af Tjenesteydelserne.

4.11 Udskiftning af Konsulentens medarbejdere

Medmindre der specifikt i Scope of Work er anført bestemte Nøglemedarbejdere til udførelse af Tjenesteydelserne, er Konsulenten berettiget til at udskifte medarbejdere i sin organisation, under forudsætning af at kvalificerede medarbejdere stilles til rådighed til udførelse af Tjenesteydelserne.

Udskiftning af Nøglemedarbejdere, der specifikt er anført i Scope of Work, må ikke finde sted uden Købers forudgående skriftlige godkendelse. Udskiftning af Nøglemedarbejdere, der ikke specifikt er anført i Scope of Work, må ikke finde sted uden forudgående skriftlig meddelelse til Køber.

Såfremt Konsulenten finder det nødvendigt at udskifte Nøglemedarbejdere, må det under ingen omstændigheder berøre kvaliteten af Tjenesteydelserne eller forsinke udførelsen deraf.

Konsulenten er forpligtet til at udskifte Nøglemedarbejdere ved længerevarende fravær, f.eks. sygdom eller andre årsager.

Evt. udskiftninger må under ingen omstændigheder medføre yderligere omkostninger for Køber. Udgifter til udskiftning af personale påhviler udelukkende Konsulenten. Konsulenten er forpligtet til at sikre, at enhver ny Nøglemedarbejders kvalifikations-, erfarings- og indsigt niveau svarer til den udskiftede Nøglemedarbejders.

Hvis en Tjenesteydelse er under udførelse af den udskiftede Nøglemedarbejder i overensstemmelse med Scope of Work, er Konsulenten forpligtet til at sørge for, at den nye Nøglemedarbejder får samme grad af indsigt i udførelsen af den igangværende Tjenesteydelse som den udskiftede Nøglemedarbejder, uden at dette indebærer omkostninger for Køber.

Køber kan med rimeligt varsel kræve, at Konsulenten udskifter en Nøglemedarbejder (eller anden person), der udfører en konkret Tjenesteydelse.

5. Retten til at kræve ændringer

Køber kan kræve, at der udføres ændringer i indhold, omfang eller tidspunkt for udførelse/levering af Tjenesteydelserne, hvis sådanne ændringer har en naturlig sammenhæng med de i Scope of Work anførte Tjenesteydelser.

Både Køber og Konsulenten kan kræve ændringer vedrørende Tjenesteydelserne, hvis det er påkrævet på grund af lovgivning eller offentlig regulering, der ikke kunne forudses på tidspunktet for Konsulentens accept af Scope of Work.

Krav om ændringer skal fremsendes skriftligt og i rimelig tid, inden de pågældende ændringer træder i kraft. Ændringer kan kun foretages inden for rammerne af de på ændringstidspunktet gældende udbudsretlige regler.

Bevirker ændringerne en forøgelse eller reduktion af Konsulentens udgifter, skal betalingen til Konsulenten, jf. afsnit 6.1, reguleres tilsvarende.

6. Priser og betaling

6.1 Priser

Priserne er eksklusive moms, men inklusive alle øvrige skatter, afgifter og myndighedsgebyrer pålagt eller opkrævet på tidspunktet for Konsulentens accept af Scope of Work.

6.2 Betaling

Hvis Prisen i Scope of Work er angivet som en fast Pris, dækker denne Pris alle Tjenesteydelser, der skal udføres af Konsulenten i henhold til Scope of Work.

Hvis Prisen på Tjenesteydelserne afregnes efter medgået tid, er Konsulenten berettiget til de i Scope of Work anførte timepriser.

De i Scope of Work anførte oplysninger vedrørende Konsulentens forventede timeforbrug for udførelse af Tjenesteydelserne, er bindende for Konsulenten, medmindre Tjenesteydelsen viser sig at være mere omfattende end forventet af Konsulenten, og dette skyldes forhold, som Konsulenten ikke kunne eller burde have taget i betragtning ved underskrivelsen af Scope of Work.

Hvis Konsulenten grundet forhold, som Konsulenten ikke kunne eller burde have taget i betragtning ved underskrivelsen af Scope of Work, ikke kan levere Tjenesteydelsen inden for det antal timer eller inden for den frist, der er angivet, skal Konsulenten uden ugrundet ophold meddele Køber dette, når det er konstateret, at Tjenesteydelsen ikke kan udføres som anført i Scope of Work. Konsulenten skal endvidere fremsende en opdateret version af Scope of Work til Køber, hvori det specificeres, hvornår og hvordan Tjenesteydelserne hurtigst muligt kan færdiggøres i overensstemmelse med kravene i den oprindelige version af Scope of Work.

Hvis Køber ikke skriftligt har godkendt en opdateret version af Scope of Work, er Konsulenten i intet tilfælde berettiget til betaling for medgåede timer ud over det antal, der er anført i den oprindelige version af Scope of Work. Konsulenten er heller ikke berettiget til en forlængelse af leveringsfristen.

Hvis Konsulenten meddeler Køber, at Tjenesteydelsen ikke kan udføres inden for det angivne antal timer eller inden for den angivne tidsfrist, kan Køber meddele Konsulenten, at Tjenesteydelsen annulleres eller reduceres.

I så fald har Konsulenten udelukkende ret til betaling for de Tjenesteydelser, der er udført, men har ikke ret til erstatning eller godtgørelse for den del af Tjenesteydelsen, der ikke skal leveres. Køber har ret til at modtage evt. Produkter (færdige eller ufærdige), som Konsulenten har modtaget betaling for.

6.3 Betalingsbetingelser

Køber skal betale alle fakturaer senest 30 (tredive) Dage, efter Konsulenten har fremsendt fakturaen elektronisk, under forudsætning af at den pågældende faktura er godkendt og indeholder alle relevante oplysninger. Eventuelle kontantrabatter opgøres på betalingsdagen.

Købers betaling i overensstemmelse med Aftalens bestemmelser herom skal på ingen måde anses som Købers godkendelse af de pågældende Tjenesteydelsers kvalitet eller af rettidig modtagelse heraf eller på anden måde forhindre Køber i at bringe Aftalens bestemmelser i anvendelse.

6.4 Betaling for udgifter og rejseudgifter

Tjenesteydelserne skal primært udføres på det sted, der er anført i Scope of Work. Såfremt Konsulenten på Købers anmodning skal udføre en konkret Tjenesteydelse på et sted, der ligger mere end 70 (halvfjerds) kilometer fra det sted, der er angivet i Scope of Work, har Konsulenten ret til godtgørelse for udgifter til rejse, kost og logi i tillæg til de Priser, der er anført i Scope of Work. Rejseudgifter opgøres i henhold til §§ 9, stk. 4 og 9A i ligningsloven, lovbkg. nr. 806 af 8. august 2019, som ændret, med den undtagelse, at Konsulenten til enhver tid kun godtgøres den fastsatte sats for kørsel over 20.000 km, jf. § 4, nr. 2 i den seneste bekendtgørelse om Skatterådets satser vedrørende fradrag for befordring mellem hjem og arbejdsplads og udbetaling af skattefri godtgørelse for erhvervsmæssig befordring med senere ændringer.

Konsulenten er i så fald berettiget til rejsetidsbetaling fra afgang fra det sted, der er anført i Scope of Work, og indtil ankomst til det sted, hvor Tjenesteydelsen skal udføres (og tilsvarende for returrejse), ud over betaling for udførelse af Tjenesteydelsen og ud over godtgørelse af udgifter til rejse, kost og logi som anført ovenfor. Rejser skal foretages på en omkostnings- og tidsbevidst måde.

Rejsetidsbetalingen udgør 50 (halvtreds) % af den timesats, der er angivet i Scope of Work for faktisk rejsetid.

Dokumentation for rejseudgifter mv. skal fremsendes pr. e-mail, helst i pdf-format (eller tilsvarende).

Konsulenten er kun berettiget til godtgørelse for udgifter i medfør af bestemmelserne i dette afsnit, hvis Konsulenten har pådraget sig udgifterne med forudgående skriftlig godkendelse fra Køber.

6.5 Fakturaer

6.5.1 Konsulent med dansk CVR-nr.

Konsulenter med dansk CVR-nr. skal fremsende fakturaer i overensstemmelse med lov om offentlige betalinger m.v. – (lovbkg. nr. 798 af 28. juni 2007, som ændret) vedrørende elektroniske fakturaer til:

EAN nr. 5798000201767

Forsvarsministeriets Regnskabsstyrelse

Arsenalvej 55 C

9800 Hjørring

Denmark

Fakturaen skal fremsendes i OIOUBL-format eller i PEPPOL-format med reference til indkøbsordrenr. og indkøbsordredato, og som minimum med oplysninger om Købers kontaktperson/stabsnummer til den kontraktansvarlige, og oplysninger om Konsulentens kontaktperson, Konsulentens bankadresse, SWIFT-kode og kontonummer eller IBAN-nummer. Såfremt der afregnes efter medgået tid, skal det samlede antal timer anføres. Yderligere information kan findes på:

<http://oioubl.info/classes/da/index.html>

<https://peppol.eu/downloads/post-award/>

Forsvarets Regnskabsstyrelse accepterer ikke fakturaer, der fremsendes via et scanningsbureau (virk.dk må dog anvendes).

6.5.2 Konsulent uden dansk CVR-nr.

Konsulenter uden dansk CVR-nr. skal fremsende fakturaer i PEPPOL-format eller i PDF-format med reference til indkøbsordrenr. og indkøbsordredato, og som minimum med oplysninger om Købers kontaktperson / stabsnummer til den kontraktansvarlige, og oplysninger om Konsulentens kontaktperson, Konsulentens bankadresse, SWIFT-kode og kontonummer eller IBAN-nummer. Såfremt der afregnes efter medgået tid, skal det samlede antal timer anføres.

Fakturaer, der sendes i PDF-format, skal indsendes til både FRS-KTP-KRE-INVOICE@MIL.DK og FMI-KTP-SC-IMPORT@MIL.DK. Fakturaer, der sendes i PEPPOL-format, skal indsendes til FMI-KTP-SC-IMPORT@MIL.DK.

Hvis muligt kan fakturaen fremsendes elektronisk i OIOUBL-format. Yderligere oplysninger er tilgængelige på <http://oioubl.info/classes/da/index.html>

6.5.3 Generelt

Medmindre andet er anført i Scope of Work (f.eks. betaling i henhold til milepæle), kan Konsulenten fremsende månedlig faktura for udførte Tjenesteydelser.

Hvis en elektronisk faktura ikke opfylder kravene ovenfor, vil fakturaen blive afvist og returneret som ukorrekt, og der vil ikke ske betaling. Der vil ligeledes ikke

blive betalt renter førend en korrekt faktura er modtaget, og betalingsfristen for denne er overskredet.

Betaling fra Køber i overensstemmelse med Aftalen medfører ikke en accept fra Køber af mangelfri og rettidig modtagelse af Tjenesteydelserne m.v.

7. Mangler

7.1 Generelt

Køber skal give meddelelse til Konsulenten om evt. Mangler ved Tjenesteydelserne inden for rimelig tid, efter at Køber har konstateret Manglen.

Rimelig tid kan ikke udgøre mindre end 14 Dage.

Konsulenten har ret til at udbedre Manglen (om muligt) ved omlevering af den konkrete Tjenesteydelse eller relevante dele deraf.

Hvis omlevering ikke kan finde sted uden unødigt forsinkelse, eller ikke medfører mangelfri Tjenesteydelser, kan Køber, uden at dette berører andre rettigheder eller beføjelser i Aftalen, kræve et prisafslag, hvorefter Køber kun skal betale den del af Tjenesteydelsen, som er fri for Mangler.

7.2 Konsulentens manglende udbedring af Mangler

Såfremt Konsulenten misligholder sine forpligtelser til at foretage afhjælpning af Manglen, kan Køber hæve Aftalen i overensstemmelse med afsnit 9.1.

8. Forsinkelse

8.1 Konsulentens Forsinkelse og bod

Konsulenten skal straks informere Køber om evt. Forsinkelse eller forventet Forsinkelse samt træffe foranstaltninger til at begrænse Forsinkelsen.

Ved Konsulentens Forsinkelse skal Konsulenten betale en bod til Køber, hvis dette er anført i Scope of Work. Bodens beregnes som 1 % (en procent) af Prisen for de forsinkede Tjenesteydelser pr. Dag, men ikke mindre end kr. 500 pr. Dag.

Såfremt Forsinkelsen medfører, at allerede udførte Tjenesteydelser ikke kan anvendes, beregnes boden på baggrund af værdien af alle berørte udførte Tjenesteydelser.

Den samlede bod kan ikke overstige 8 % (otte procent) af den samlede Pris anført i "Samlet pristilbud" i afsnit 4 i Scope of Work. Uanset om dette loft er nået, kan Køber hæve Aftalen, hvis Forsinkelsen er væsentlig, jf. afsnit 9.1, og - såfremt betingelserne derfor er opfyldt - kræve erstatning, jf. afsnit 10.1.

Hvis dele af Aftalen er opfyldt, kan Køber vælge kun at ophæve den del af Aftalen, der vedrører de forsinkede Tjenesteydelser.

Boden forfalder til betaling ved Købers anmodning derom. Køber kan modregne eventuelle bodsbæløb i Konsulentens tilgodehavende(r).

Køber kan ikke kræve erstatning for Forsinkelse i tillæg til boden.

8.2 Købers Forsinkelse

Er Købers betaling til Konsulenten forsinket, er Konsulenten berettiget til morarenter til den rentesats, der er fastsat i § 5, stk. 1 i renteloven.

9. Ophævelse og opsigelse

9.1 Konsulentens misligholdelse

Køber kan hæve Aftalen helt eller delvist på de betingelser, der fremgår af dette afsnit, hvis Konsulenten væsentligt misligholder sine forpligtelser i henhold til Aftalen. Dette gælder uanset indholdet af Aftalens øvrige bestemmelser.

Væsentlig misligholdelse foreligger i, men er ikke begrænset til, følgende situationer:

1. Konsulentens forventede manglende overholdelse af sine forpligtelser, herunder men ikke begrænset til konkurs, indledning af rekonstruktionsbehandling osv., medmindre boet/rekonstruktøren uden ugrundet ophold efter modtagelse af Købers forespørgsel meddeler, om boet vil indtræde i Aftalen.
2. Konsulentens ikke-væsentlige misligholdelse af Aftalen, som i kombination med en eller flere ikke-væsentlige misligholdelser udgør en væsentlig misligholdelse af Aftalen.
3. Gentagen og/eller grov misligholdelse af kravene angående gældende ret, CSR-forpligtelser og/eller arbejdsklausulen, jf. afsnit 4.6.
4. Manglende efterlevelse af instruktioner vedrørende adgang til eller færden på Forsvarsministeriets faciliteter/lokationer eller evt. andre faciliteter/lokationer anvist af Køber, jf. afsnit 4.7.
5. Manglende overholdelse af bestemmelsen om fortrolighed og sikkerhedsklassifikation, jf. afsnit 4.8.
6. Væsentlige Mangler, f.eks. hvis beskaffenheden af en Mangel/Mangler fratager Køber muligheden for at anvende Tjenesteydelsen som forudsat, eller hvis Manglerne er talrige.
7. Væsentlig Forsinkelse, herunder Konsulentens meddelelse om forventet væsentlig forsinkelse, jf. afsnit 8.1.
8. Hvis loftet for boden er nået, jf. afsnit 8.1.

Hvis Køber anser en væsentlig misligholdelse for at have indtruffet, skal Køber skriftligt meddele Konsulenten dette.

Hvis Konsulenten ikke har afhjulpet misligholdelsen inden for rimelig tid (hvilket under ingen omstændigheder kan udgøre mere end 14 (fjorten) Dage), kan Køber hæve Aftalen og kræve erstatning for eventuelle tab eller skader, jf. afsnit 10.

Ved ophævelse er Konsulenten udelukkende berettiget til betaling for de Tjenesteydelser, som er Mangelfri, men er ikke berettiget til erstatning eller godtgørelse for den del af Tjenesteydelserne, som ikke skal leveres. Køber er berettiget til at modtage evt. Produkter (færdige eller ufærdige) vedrørende de Tjenesteydelser, som Konsulenten har modtaget betaling for.

Men for udførte Tjenesteydelser, der bliver uanvendelige for Køber som følge af ophævelsen, skal Konsulenten tilbagebetale al den fra Køber modtagne betaling uden reduktion, uanset om de udførte Tjenesteydelser er leveret uden Mangler.

9.2 Købers misligholdelse

Er Købers betaling til Konsulenten forsinket, og er der forløbet 3 (tre) måneder efter Konsulentens skriftlige meddelelse om Forsinkelsen, kan Konsulenten hæve Aftalen og kræve betaling af renter i overensstemmelse med afsnit 8.2. Vælger Konsulenten at hæve Aftalen, skal dette straks meddeles Køber skriftligt.

9.3 Opsigelse som følge af overtrædelse af udbudsreglerne

9.3.1 Ved annullation / "uden virkning"

Køber kan opsiges Aftalen med et skriftligt varsel på 1 (en) måned, såfremt Købers beslutning om at tildele Aftalen til Konsulenten annulleres af Klagenævnet for Udbud eller af domstolene.

Endvidere kan Køber opsiges Aftalen, såfremt Klagenævnet for Udbud eller domstolene erklærer Aftalen for "uden virkning". Køber er i så fald berettiget til at opsiges Aftalen helt eller delvist i overensstemmelse med den frist, der er fastsat af Klagenævnet eller domstolene.

Konsulentens eventuelle krav om erstatning i forbindelse med opsigelse efter denne bestemmelse afgøres efter dansk rets almindelige regler, jf. dog afsnit 10.2.

Ved fastsættelse af Konsulentens evt. tab, skal Aftalens bestemmelser om opsigelsesadgang tages i betragtning.

Såfremt Konsulenten havde eller burde have haft kendskab til de faktiske eller retlige omstændigheder, som førte til, at Aftalen blev erklæret for "uden virkning", er Konsulenten ikke berettiget til erstatning.

9.3.2 Ved obligatoriske udelukkelsesgrunde

Køber kan opsiges Aftalen med et skriftligt varsel på 1 (en) måned, såfremt Køber konstaterer, at Konsulenten på tidspunktet for tildelingen af Aftalen var omfattet af en obligatorisk udelukkelsesgrund, som anført i eller svarende til udbudslovens §§ 135 og 136 eller i Aftalens løbetid bliver omfattet af en obligatorisk udelukkelsesgrund, som anført i eller svarende til udbudslovens § 135, stk. 1 og 2, og Konsulenten ikke inden for en af Køber fastsat passende frist har dokumenteret sin påli-

delighed på betryggende vis, jf. eller svarende til udbudslovens § 138.

Køber kan forlange igangværende leverancer af Tjenesteydelser under Aftalen stillet i bero i dokumentationsperioden. Konsulenten er ikke berettiget til betaling for Tjenesteydelser, der er stillet i bero, eller til erstatning i forbindelse med berostillelse eller opsigelse.

9.4 Opsigelse af Aftalen i henhold til Scope of Work

Køber kan i øvrigt opsiges Aftalen, såfremt dette er aftalt i Scope of Work.

10. Erstatning og ansvarsbegrænsning

10.1 Erstatning

Uden at dette berører andre beføjelser i medfør af Aftalen, kan Køber kræve erstatning for tab eller skade som følge af Konsulentens misligholdelse af sine forpligtelser i henhold til Aftalen, i det omfang tabet eller skaden ikke er dækket af en evt. betalt bod i overensstemmelse med afsnit 8.1.

Dansk rets almindelige regler gælder for erstatningskravet.

10.2 Ansvarsbegrænsning

Hverken Konsulenten eller Køber kan ifalde erstatning for driftstab, følgeskader eller andet indirekte tab.

Hver parts samlede erstatningsansvar kan ikke overstige det samlede beløb af den samlede Pris anført i "Samlet pristilbud" i afsnit 4 i Scope of Work. I denne ansvarsbegrænsning indgår ikke bod betalt i overensstemmelse med afsnit 8.1, og begrænsningen finder ikke anvendelse, såfremt Konsulenten har handlet forsætligt eller udvist grov uagtsomhed.

11. Diverse

11.1 Købers ejendomsret

Alt materiale leveret af Køber til Konsulenten i forbindelse med de i overensstemmelse med Aftalen udførte Tjenesteydelser samt objekter, genstande, ophavsret og andre immaterielle aktiver fremstillet for Køber af Konsulenten under opfyldelse af Aftalen er og vedbliver med at være Købers ejendom og skal til enhver tid markeres som sådan.

Konsulenten skal sørge for, at sådanne objekter og aktiver, som måtte være i Konsulentens besiddelse, er forsikret uden omkostninger for Køber, og de må ikke udlånes, sælges, pantsættes, kopieres eller på anden måde efterlignes eller overdrages til tredjemand uden Købers forudgående skriftlige samtykke.

Køber kan til enhver tid forlange, at Konsulenten uden ugrundet ophold og for Konsulentens regning returnerer sådanne objekter og aktiver og/eller tilintetgør evt. kopier, som Konsulenten eller underleverandører måtte være i besiddelse af.

11.2 Immaterielle rettigheder

Konsulenten bevarer sine immaterielle rettigheder inklusiv, men ikke begrænset til, Konsulentens metoder, ideer, knowhow, teknologier, modeller, værktøjer, færdigheder, generisk industri information, viden og erfaring.

For at sikre Køber den fulde brugsret til Leverancen overdrager Konsulenten – som en integreret del af Tjenesteydelserne - de fulde rettigheder uden nogen begrænsninger, herunder begrænsninger i henhold til patent-, design-, ophavsrets-, varemærke- eller markedsføringslovgivningen.

Konsulenten garanterer, at udførelsen af Tjenesteydelserne og Købers anvendelse af evt. Produkter ikke krænker tredjemandsrettigheder af nogen art, og at tredjemand ikke kan kræve licensafgifter, royalties eller andet vederlag fra Køber.

Hvis tredjemand anlægger sag eller retter krav mod Køber som følge af de i overensstemmelse med Aftalen udførte Tjenesteydelser, vil Køber straks give meddelelse til Konsulenten herom og give Konsulenten adgang til at overtage sagen, herunder alle kommercielle forhandlinger, som følge af tredjemands sagsanlæg, erstatningskrav eller lignende. Konsulenten skal holde Køber underrettet om sagen.

Efter modtagelse af en sådan meddelelse fra Køber skal Konsulenten inden for 1 (en) uge meddele Køber, om Konsulenten ønsker at overtage behandlingen af sagen, herunder kommercielle forhandlinger, under forudsætning af, at Konsulenten - i tilfælde af en retssag - anvender en/et velrenommeret og anerkendt advokat eller advokatfirma til at håndtere sagen. Køber skal vederlagsfrit yde rimelig bistand til Konsulenten. Konsulenten skal afholde øvrige omkostninger, herunder til nødvendig juridisk- og anden ekspertbistand.

Såfremt Konsulenten ikke inden for 1 (en) uge overtager sagen, herunder kommercielle forhandlinger, er Køber berettiget til at overtage retssagen, herunder alle kommercielle forhandlinger. I dette tilfælde skal Konsulenten i nødvendigt omfang gratis bistå Køber i sagen.

Køber skal holdes skadesløs for udgifter til eventuel juridisk bistand, der er nødvendig og rimelig for at forsvare Købers position, eventuelle retsafgifter, samt honorarer til uafhængige eksperter udvalgt af Køber eller udpeget af retten mv.

Hvis tredjemand får medhold i sit krav, dvs. hvis en tredjemand er i stand til at godtgøre, at tredjemands pågældende rettigheder er blevet krænket, skal Konsulenten sikre Køber ret til brug af Tjenesteydelserne, eller ophøre overtrædelsen ved at ændre eller omlevere Tjenesteydelserne i nødvendigt omfang, alt imens Afta-

lens indhold opfyldes, og Køber holdes skadesløs for tab i den forbindelse.

11.3 Overdragelse af Aftalen og anvendelse af underleverandører

Konsulenten er ikke uden Købers forudgående skriftlige samtykke berettiget til at overdrage sine rettigheder og/eller forpligtelser i henhold til Aftalen til tredjemand, herunder men ikke begrænset til andre selskaber i samme koncern. Et sådant samtykke vil ikke blive nægtet uden saglig grund.

Konsulenten har ret til at anvende underleverandører til opfyldelse af Aftalen. Konsulenten skal dog sikre, at eventuelle underleverandører pålægges tilsvarende forpligtelser, som Konsulenten har påtaget sig over for Køber med hensyn til overholdelse af gældende lovgivning, fortrolighed og sikkerhed.

Underleverandøraftaler, der indebærer, at underleverandøren får adgang til fortrolige oplysninger, skal godkendes skriftligt af Køber. Samtykke skal indhentes, før der forhandles underleverandøraftaler vedrørende arbejde, der omfatter fortrolige oplysninger. Underleverandører hjemmehørende og etableret i lande, der ikke er medlem af NATO eller EU, og som ikke har underskrevet en sikkerhedsaftale med Danmark, kan ikke godkendes af fortroligheds-, sikkerheds- og øvrige nationale sikkerhedshensyn.

Konsulentens anvendelse af underleverandører indebærer under ingen omstændigheder begrænsninger i Konsulentens ansvar, med mindre andet fremgår.

Konsulenten skal forud for udførelsen af Tjenesteydelserne oplyse Køber om navn, kontaktdetaljer og juridisk repræsentant vedrørende alle underleverandører, i det omfang disse oplysninger haves på dette tidspunkt.

11.4 Force majeure

I tilfælde af force majeure suspenderes parternes forpligtelser over for hinanden, såfremt force majeure-begivenheden meddeles til den anden part med tilhørende argumenter og behørig beskrivelse af den pågældende force majeure-begivenhed, herunder dens art og omfang, så snart den pågældende part er blevet opmærksom på force majeure-begivenheden.

Force majeure defineres som en begivenhed, der er

1. uden for parternes kontrol og af en nærmere beskrevet art (krig, fjendtligheder, oprør, atomudslip eller naturkatastrofer osv.),
2. uforudsigelig, eller som ikke med rimelighed kunne tages i betragtning ved Aftalens indgåelse, samt
3. ikke let kan overvindes, hverken ved rimelige investeringer af ressourcer eller penge.

Det er specifikt aftalt, at eksportrestriktioner af enhver art ikke betragtes som force majeure, medmindre Kon-

sulenten dokumenterer, at der rettidigt er truffet de fornødne foranstaltninger til at opnå og opretholde alle relevante eksportlicenser og andre tilladelser forbundet med levering af Tjenesteydelserne, og i tilfælde af sådan force majeure skal Konsulenten uden unødigt forsinkelse undersøge, om alternative Tjenesteydelser lovligt kan fås fra andre kilder. Såfremt sådan levering af alternative Tjenesteydelser er mulig, skal Konsulenten levere disse uden unødigt forsinkelse.

Hvis der inden for en periode på 180 (et hundrede og firs) Dage foreligger force majeure i mere end sammenlagt - men ikke nødvendigvis sammenhængende - 120 (et hundrede og tyve) Dage, er parterne berettigede til at hæve Aftalen.

Konsulenten er i så fald berettiget til betaling for de Tjenesteydelser, der er leveret, indtil force majeure-begivenheden indtraf, og Køber er kun forpligtet til at betale et beløb svarende til de udførte Tjenesteydelser.

Parterne kan ikke rejse krav mod hinanden som følge af en force majeure-begivenhed.

11.5 Manglende håndhævelse; Ændringer af Aftalen

Købers samtykke til eller afkald på at påberåbe sig enhver bestemmelse eller misligholdelse udgør i intet tilfælde et samtykke til eller afkald på at påberåbe sig den pågældende bestemmelse eller misligholdelse for fremtiden. Ethvert samtykke eller afkald skal være skriftligt og vedrører kun den relevante misligholdelse.

Ingen forsinkelse eller undladelse fra Købers side med henblik på håndhævelse af dennes rettigheder i henhold til Aftalen skal anses for at udgøre et afkald på at påberåbe sig den pågældende ret, ej heller for fremtiden.

Tillæg eller ændringer til Aftalen er kun gyldige, såfremt de er aftalt skriftligt mellem parterne.

11.6 Lovvalg og værneting

Enhver tvist vedrørende Aftalen eller med relation til Aftalen skal afgøres efter dansk ret, materielt såvel som processuelt, dog med undtagelse af de danske lovvalgsregler samt FN-konventionen om internationale køb (CISG).

Alle sådanne tvister, herunder tvister vedrørende Aftalens eksistens, gyldighed eller ophør, skal afgøres ved de almindelige danske domstole.

